

СВЕТЛЕ СЛИКЕ
ДРАГУТИНА ИЛИЋА¹Филолошка гимназија,
Београд

Апстракт: У раду састављеном од два засебна чланка испитују се најважнија поетичка обележја и рецепција *свећлих слика* Драгутина Илића, који је грађу за ову врсту текстова црпао, углавном, из новозаветних прича и српске историје везане за период ослобађања од турске власти почетком деветнаестог века. У првом чланку истраживање је усмерено на *свећле слике из њрвих дана хришћанства*, а у другом, који ће бити штампан као посебна целина, на *свећле слике из српске борбе за крст часни*, односно *из њрвих дана слободе*. Ова дела је Илић објављивао у периодици и књигама крајем деветнаестог и почетком двадесетог века. Анализа светлих слика и из ње проистекли увиди засновани су књижевноисторијски, књижевнотеоријски и компаратистички. Показало се да је основна повезница овог жанра код Драгутина Илића идеолошка, будући да је читаоцима кроз светле слике представио својеврсни животни образац утемељен у вери, страдању и жртви, а потчињен високим етичким и хришћанским начелима и традиционално цењеним врлинама. Захтевној религиозно-књижевној грађи од које полази у стварању новозаветних светлих слика Илић приступа опрезно, свестан њеног значаја и значења, што повремено има за последицу недовољну психолошку уверљивост ликова или композициону некохерентност или пренаглашену поуку или све троје истовремено. Хумор и иронија типични за бројна Илићева дела потпуно изостају у *свећлим сликама из њрвих дана хришћанства*. Посебан квалитет овој прози даје продубљена психолошка карактеризација одређених ликова. Оновремена критика је посве различито просуђивала Илићеве светле слике. Данашњем изучаваоцу овај део Илићевог опуса пружа обиље материјала и омогућава разноврсне приступе: од компаратистичког испитивања слично заснованих текстова у европској књижевности, преко анализе интертекстуалности, хетеропредставе и аутопредставе до функционисања фантастичног и тако даље.

Кључне речи: Драгутин Илић, слика, светла слика, први дани хришћанства, српска борба за крст часни, новозаветна грађа, дидактичност, психолошка карактеризација, критичка рецепција, читалац

---

¹ Рад је настао у оквиру научног пројекта Института за књижевност и уметност из Београда *Српска књижевност у европском културном просјору* (ОН 178008), који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.